

KANUN

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 7539**Kabul Tarihi: 31/1/2025**

MADDE 1- 1/4/1981 tarihli ve 2443 sayılı Devlet Denetleme Kurulu Başkan ve Üyelerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun adı “Devlet Denetleme Kuruluna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun” şeklinde değiştirilmiş ve mülga 2 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Kanuya yararlı derneklerle vakıflar, kooperatif ve birliklere ilişkin görevler:

MADDE 2- Devlet Denetleme Kurulu kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştiraklerinde her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetleme yapabilir.”

MADDE 2- 2443 sayılı Kanunun mülga 5 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Denetçilerin görev ve yetkileri:

MADDE 5- Denetçilerin görevleri şunlardır:

- Denetim ve soruşturma grupları içinde görev onayları ve/veya grup çalışma programlarıyla verilen konularda denetim, inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak.
- Denetlemelerde görevlendirildikleri konularla ilgili olarak kurum ve kuruluşlar ve bankalar dahil diğer gerçek ve tüzel kişilerle yazışma yapmak, bilgi ve belge ile açıklamalarda bulunulmasını istemek.
- Raporlar hazırlamak ve Kurul toplantılarında açıklamalarda bulunmak.
- Mevzuatla verilen görevleri yapmak.
- Kurul Başkanı ve ilgili Kurul üyesinin verdiği işleri yapmak.

Kurul üyeleri ve denetçiler denetim görevi mucibince, denetim kapsamına dahil kurum ve kuruluşların teftiş, denetim veya bu maksatla kurulmuş birimlerinin görev, yetki ve sorumluluklarını haizdir.”

MADDE 3- 2443 sayılı Kanunun mülga 6 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma:

MADDE 6- İlgili Kurul üyesi veya denetçi;

- Denetlemeler sırasında denetimi güçleştiren veya engelleyen davranışlarda bulunan,
- Görevde kalması halinde kamu zararını artıracığı anlaşılan,
- Suç delillerini karartacağı anlaşılan,
- Kamu hizmetinin gerekleri yönünden görevi başında kalmasında sakınca görülen, her kademe ve rütbedeki görevliler hakkında görevden uzaklaştırma tedbirinin uygulanmasını yetkili makamlara önerebilir, memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında bu tedbiri uygulayabilir.

Görevden uzaklaştırma tedbirine ilişkin gerekçeli yazı, görevden uzaklaştırılmam atamaya yetkili amirine, Kurul Başkanına ve diğer ilgililere bildirilir.

Denetlemeler sırasında görevden uzaklaştırma gerekçesinin ortadan kalkması, denetlemeler sonunda suç işlendiğinin belirlenmemesi veya disiplin yönünden memurluktan çıkarma dışında bir ceza önerilmesi halinde, ilgili denetim veya soruşturma grubunca hazırlanacak yazı veya rapor üzerine, görevden uzaklaştırılan, atamaya yetkili amir tarafından derhal görevine başlatılır.

Görevden uzaklaştırma tedbiri uygulamasına ilişkin iş ve işlemler öncelikle tamamlanır.”

MADDE 4- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “12.500” ibaresi “14.469” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 109- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

- 2024 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 1.000 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2025 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,
- 2025 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2025 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için günlük 33,33 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı, 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 2.000 Türk lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2024 yılı Ocak ila Aralık aylarında/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirime bulunulması hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdam kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2025 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için Kuruma bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2025 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemine ait aylık brüt asgari ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirim yapıldığının tespiti durumunda Kuruma yapılacak ithar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşyerinde çalıştırılan sigortalılarla ilgili 2025 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içinde verilmediği, sigorta primlerinin yasal süresinde ödenmediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde; çalıştırılan kişilerin sigortalı olarak bildirilmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunması hâllerinde bu maddeye ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren ya da ilgili diğer kanunlar uyarınca yapılandırılan işverenler bu tecil ve taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece bu madde hükümlerinden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması hâlinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2025 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2024 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 2.667 Türk lirası olarak ve 2024 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının bir buçuk katını geçmemek üzere, 2025 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ithale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için bu maddenin birinci fıkrası uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilerek Türkiye İş Kurumuna iade edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 6- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 26 nci maddesinin yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu, onbirinci, onikinci, onüçüncü ve ondördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) EÜAŞ, mülga TETAŞ’ın taraf olduğu mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alış ve satış anlaşmalarını yürütür. Elektrik enerjisi mübadele, ithalat ve ihracat anlaşmaları ile mevcut imtiyaz ve uygulama sözleşmeleri kapsamında enerji alış ve satış anlaşmaları imzalayabilir.

(8) EÜAŞ, bu Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında elektrik enerjisi ve kapasitesi alım ve satımına ilişkin ikili anlaşmalar yapar ve yürütür, organize toptan elektrik piyasalarında faaliyette bulunabilir.

(9) EÜAŞ, görevli tedarik şirketlerine tarifesi düzenlemeye tabi olan tüketiciler için toptan satış tarifesinden elektrik enerjisi satar.

(10) EÜAŞ’ın tarifesi düzenlemeye tabi olmayan tüketiciler için görevli tedarik şirketlerine elektrik enerjisi satışına ilişkin fiyat, hüküm ve şartlar taraflar arasında serbestçe belirlenir.

(11) Kurul tarafından son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarikçiler, son kaynak tedarikçisi kapsamındaki müşteriler için temin ettiği elektrik enerjisinin Kurul tarafından belirlenecek oranı kadarını, EÜAŞ’tan temin etmekle yükümlüdür.

(12) Dağıtım şirketleri, genel aydınlatma ile teknik ve teknik olmayan kayıplarından dolayı enerji ihtiyaçlarını EÜAŞ’tan temin ederler.

(13) EÜAŞ; dokuzuncu, onbirinci ve onikinci fıkralarda belirtilen elektrik enerjisi miktarını mevcut sözleşmeler kapsamında karşılayamaması durumunda yerli kömür yakıtlı elektrik üretim santrallerini işleten şirketlerden temin eder. Söz konusu teminle ilgili miktar, süre ve fiyat belirleme dâhil diğer usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(14) Bakanlık ve Kurum, EÜAŞ’ın alım yükümlülüklerini tam olarak karşılayabilmesi ve bu yükümlülüklerden kaynaklanan herhangi bir mali yükün ortaya çıkmamasını teminen, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin mali yaptırımlarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, ilgili bakanlık ve kamu kurumlarının görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almaya yetkili ve yükümlüdür.”

MADDE 7- 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 282 nci, 314 üncü ve 315 inci maddelerinde veya 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde düzenlenen suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı halinde Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi gereğince şirketlere veya 128 inci maddesinin onuncu fıkrası gereğince malvarlığı değerlerine kayyım atanmasına karar verildiği takdirde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süreyle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kayyım olarak atanabilir. Bu halde kayyımlık hak ve yetkileri bakımından 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna verilen hak ve yetkiler kıyasen uygulanır. Şirketlerin genel kurul yetkileri, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kullanılır. Bu şirketler veya malvarlığı değerleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun gözetiminde, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atadığı yöneticiler tarafından ticari teamüllere uygun olarak ve basiretli bir tacir gibi yönetilir. Bu şirketlerin veya malvarlığı değerlerinin mali durumu, ortaklık yapısı, piyasa koşulları veya diğer sorunları nedeniyle şirketin veya varlıklarının ya da malvarlığı değerlerinin kısmen veya tamamen satılmasına veya feshi ile tasfiyesine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından karar verilebilir. Satış ve tasfiye işlemleri, ilgili şirketin yönetim/müdürler kurulu veya malvarlığı değerleri kayyım temsilcileri ya da Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yerine getirilir. Satış ve tasfiye işlemlerinde azınlık hisselerinin sahiplerinin rızası aranmaz. Satıştan elde edilen gelirden şirket veya malvarlığı değerlerinin borçları ödendikten sonra kalan tutar, şirket veya malvarlığı değerlerinin işlerinde kullanılabilir. Fesih ve tasfiye işlemleri sonunda borçlar ödendikten sonra kalan tutar, yargılamam kesin hükümle sonuçlandırılmasına kadar açılan bir hesapta nemalandırılır. Şirketlerin tasfiye işlemlerini yürütmek üzere Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu tarafından görevlendirilen tasfiye komisyonu, adli işlemler veya davalar bakımından taraf ehliyetine sahiptir. Kayyımlık görevi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yürütülen şirketler, açtıkları davalarda harçtan muaftır. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atanmasına karar verilen şirket, taşınmaz, hak, varlık ve alacaklar hakkında Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesi uyarınca verilen el koyma ve tedbir kararları, kayyım yetkisinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devriyle birlikte kendiliğinden kalkar. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atadığı şirketleri veya malvarlığı değerlerini yönetmek ve temsil etmek üzere atananlar veya görevlendirilenler ya da atananlar tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenler ile bu kapsamda yapılan işlemler hakkında 5411 sayılı Kanunun 127 nci maddesi uygulanır.

(2) Bu şirketlerin veya malvarlığı değerlerinin müsadereesine karar verilmesi halinde müsadere kararı; şirketlerin veya malvarlığı değerlerinin, bunların yönetim/müdürler kurulları veya kayyım temsilcileri ya da Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satışı veya tasfiye edilmesi suretiyle yerine getirilir. Bu süreçte şirket ya da malvarlığı değerlerinin yönetimine birinci fıkra kapsamında devam edilir. Şirket veya malvarlığı değerlerinin satış veya tasfiyeleri veya ticari ve iktisadi bütünlük satışları 5411 sayılı Kanun ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna verilen yetkiler çerçevesinde yapılır. Satıştan elde edilen gelirden şirket veya malvarlığı değerlerinin borçları ödendikten sonra kalan tutar şirket veya malvarlığı değerlerinin işlerinde kullanılabilir. Tasfiyeye karar verilmesi halinde işlemler tasfiye komisyonlarına yerine getirilir. Tasfiye sonunda bakiye kalması halinde Hazineye irat kaydedilir.

(3) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyımlık görevi kapsamındaki karar ve işlemlerine karşı açılan davalar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun merkezinin bulunduğu yer idare mahkemelerinde görülür.”

MADDE 8- Bu Kanunun:

- 4 üncü maddesi 2025 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- 5 inci maddesi 1/1/2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.